

Deze pagina is overgezet naar een nieuw softwaresysteem en kan in de laatste versie tijdelijk worden bekeken en verder worden bewerkt op:

https://christipedia.miraheze.org/wi...e_evolutieleer

De **theïstische evolutieleer** is de leer dat het ontstaan van planten, dieren en mensen op aarde een langdurige door God geleide evolutie is geweest.

Volgens sommige christenen gaat geloof in de God goed samen met geloof aan evolutie. Zij omhelzen de wetenschappelijke **evolutietheorie** als voldoende gegrond of bewezen en laten de letterlijke lezing van het scheppingsbericht in Genesis los. Zij spreken over 'geleide evolutie', d.w.z. door God geleide evolutie: de evolutie wordt door God geleid. De leer dat God door middel van evolutie scheidt en heeft geschapen heet *theïstisch evolutionisme*. Synoniemen zijn: theïstische evolutietheorie, evolutionair creationisme.

Nederland. In Nederland neemt de aanhang van deze leer onder evangelicale en reformatorische theologen toe (anno 2011). Min of meer bekende christenen in Nederland die (anno 2012) het theïstisch evolutionisme huldigen zijn: de natuurkundige en hoogleraar Cees Dekker, de theoloog Gijsbert van den Brink, de EO-presentator en theoloog Andries Knevel en de wetenschapsjournalist en bioloog René Franssen. De Nederlandse theoloog en godsdienstfilosoof Taede Smedes bepleit de combinatie van "God én Darwin; geloof kan niet om evolutie heen" (boektitel van Smedes, 2009). In 2015 verscheen voor het eerst in Nederland een kinderboek dat christelijk geloof met de evolutietheorie verbindt: *Het geheime logboek van topnerd Tycho*, geschreven door Cees Dekker en kinderboekenschrijfster Corien Oranje. Aan de lezertjes wordt geleerd dat geloof in God en de Bijbel goed samengaat met de wetenschappelijke evolutietheorie. In het kinderboek komt het creationisme naar voren als achterhaald en niet serieus te nemen.

Elders. In Engeland is de bekende theoloog Alister McGrath een evolutionist (anno 2007), alsook de bekende C.S. Lewis, John Stott en J.I. Packer. In de Verenigde Staten o.a. de invloedrijke predikant Tim Keller en de apologeet William Lane Craig. De Amerikaanse bioloog en rooms-katholiek Kenneth R. Miller is een vertegenwoordiger van theïstisch evolutionisme, die het creationisme onder vuur neemt. De Amerikaanse organisatie *Biologos* bevordert theïstisch evolutionisme (anno 2013). De geneticus en theïstisch evolutionist Francis Collins zei: "God is een ontzagwekkende wis- en natuurkundige. Gods plan omvat het mechanisme van evolutie om een prachtige diversiteit van levende wezens te creëren op onze planeet." George W. Bush, Amerikaanse president (2001-2009) zei: "Ik denk dat beiden waar zijn. Ik denk dat evolutie... nu breng je me echt van slag, hoor, ik ben maar een eenvoudige president. Maar ik denk dat God de Aarde geschapen heeft, dat de schepping van de wereld zo mysterieus is dat daar zoiets groots als een Almachtige voor nodig was. Maar ik denk niet dat dit onverenigbaar is met het wetenschappelijke bewijs dat er evolutie is."

Bezwaren

Een hoofdbezwaar tegen het theïstisch evolutionisme is dat het *bijbels* gezien onwaarschijnlijker is dan de orthodox-christelijke wetenschappelijke leer (**creationisme**) dat God in zeer korte tijd afzonderlijke

soorten van levende wezens gemaakt heeft die vervolgens in hun soortontwikkeling divers werden (micro-evolutie).

Een verwante tegenwerping is dat theïstische evolutionisten het **gezag van de Schrift aantasten**. Zoals de duivel wat God gezegd had ("zult u voorzeker sterven", Gen. 2:17; 3:3) tegensprak ("u zult geenszins sterven", Gen. 3:4), zo spreekt de theïstisch evolutionist als het ware "Geenszins schiep God de mens uit het stof der aarde, maar uit een diersoort!" tegen het woord van de Schrift "God formeerde de mens van stof uit de aardbodem" (Gen. 2:7)

Ge 2:7 toen formeerde de HERE God de mens van stof uit de aardbodem en blies de levensadem in zijn neus; also werd de mens tot een levend wezen. (NBG51)

Als we het bijbelse scheppingsbericht van de mens om wetenschappelijke redenen niet meer letterlijk kunnen nemen, kunnen we dat nog wel met de wonderen, de maagdelijke geboorte en de opstanding van de Heer Jezus? Ondergraven de theïstisch evolutionist niet indirect en mettertijd de geloofwaardigheid van de rest van de bijbel, van het Evangelie?

Wie het theïstisch evolutionisme omhelst, neemt aan dat de mens uit het dier ontsproten is na miljoenen jaren van strijd om te overleven. God nam een aap of populatie van apen en veranderde hem tot Adam of een populatie mensen. Tot dan toe had de dood geheerst in het dierenrijk en toen eindelijk de mens kwam, overzag God de schepping en zei ... dat het 'zeer goed' (Gen. 1:31) was? Schiep God de levende wezens door een overlevingsstrijd vol dood en verderf vóórdat de eerste mens in de zonde viel? Doen we met zo'n opvatting God, die heilig is, geen **oneer** aan?

Een andere tegenwerping betreft het gevolg van de theïstisch-evolutionistische ontkenning van de schepping in zes gewone dagen voor het **sabbatsgebod**. Dit gebod wordt door God zelf gebaseerd op Zijn scheppingswerk in zes dagen en Zijn rusten op de zevende dag.

Ex 20:8 Gedenk de sabbatdag, dat gij die heiligt;

Ex 20:9 zes dagen zult gij arbeiden en al uw werk doen;

Ex 20:10 maar de zevende dag is de sabbat van de HERE, uw God; dan zult gij geen werk doen, gij noch uw zoon, noch uw dochter, noch uw dienstknecht, noch uw dienstmaagd, noch uw vee, noch de vreemdeling die in uw steden woont.

Ex 20:11 Want in zes dagen heeft de HERE de hemel en de aarde gemaakt, de zee en al wat daarin is, en Hij rustte op de zevende dag; daarom zegende de HERE de sabbatdag en heiligde die.

(NBG51)

Het ritme van arbeid en rust dat Hij zijn volk voorschrijft, grondt Hij op Zijn eigen arbeid van de schepping. Als Zijn scheppingsarbeid niet in gewone dagen geschiedde, wordt de vergelijking afgezwakt en het woord 'dag' van twee betekenissen voorzien in één en hetzelfde gedeelte. Eerst betekent het 'etmaal' dan '(een tijdvak van) miljoenen jaren'.

Een andere moeilijkheid die op de theïstische evolutietheorie drukt is het gevolg van de theorie voor de **zondeval**. Als de zondeval niet is gebeurd zoals letterlijk beschreven in Genesis en elders in de Schrift (bijv. in de Romeinenbrief), wat is dan wel de toedracht geweest? Daar kan de theïstisch evolutionist slechts naar gissen. De zondeval is voor hem een mistig voorval geworden.

Volgens de Schrift is de **dood** in de wereld het gevolg van de zonde van Adam.

Ro 5:12 Daarom, zoals door een mens de zonde in de wereld is gekomen en door de zonde de dood, en zo de dood tot alle mensen is doorgedaan, doordat allen gezondigd hebben...

(...)

Ro 5:14 toch heeft de dood geregeerd van Adam tot Mozes, ook over hen die niet gezondigd hadden door te overtreden zoals Adam, die een voorbeeld is van Hem die zou komen.

(TELOS)

Volgens de theïstisch evolutionist echter regeerde de dood reeds vóór Adam.

Aanhangers van het theïstisch evolutionisme ontkennen de wereldwijde **zondvloed** en de torenbouw en spraakverwarring van Babel. Volgens creationisten is de zondvloed van grote invloed geweest op de geschiedenis van het leven op aarde. De zondvloed is volgens aanhangers van de theïstische evolutietheorie echter een *plaatselijke* watersnoodramp geweest. De Schrift daarentegen zegt:

Ge 7:19 En de wateren namen geweldig sterk toe over de aarde, en alle hoge bergen onder de ganse hemel werden overdekt. (NBG51)

Een ander bezwaar is kerkhistorisch: veruit de meeste kerkleraars tot de 18e eeuw geloven aan een recente schepping en niet aan een evolutieproces dat miljoenen jaren geduurd heeft. Theologen bieden vaak te weinig weerstand aan de tijdgeest, gaan mee met de wetenschappelijke opinie en passen daarvoor hun uitleg van de Schrift aan.

Naturalistische wetenschappers werpen tegen dat het theïstisch evolutionisme evenals het creationisme onwetenschappelijk is, omdat het een beroep doet op God. Theïstisch evolutionisme is moeilijk te verkopen aan orthodoxe christenen en aan het wetenschappelijk establishment.

Marc de Vries^[1], natuurkundige en bijzonder hoogleraar christelijke filosofie (anno 2011) verbaast zich erover „dat ook reformatorische theologen zich laten meevoeren door allerlei aannames uit de evolutietheorie en discussiëren over, bijvoorbeeld, de vraag of de dood er misschien toch altijd al is geweest.” Hij wijst ook op de betrekkelijkheid van theorieën. "Dan denk ik: 'Mensen, besef je wat voor uitverkoop je aan het houden bent? En ter wille waarvan? Om in het reine te komen met aanvechtbare theorieën van de natuurwetenschap?' Ik lees soms dingen waarvan de haren me te berge rijzen, en waardoor gemeenteleden en christenstudenten aan het twijfelen worden gebracht." Wie op de wetenschap bouwt, bouwt op een wankel fundament. „Als je daar je geloof op baseert, kun je het ineens weer kwijt zijn.”^[2] Wetenschappelijke theorieën zijn aan verandering onderhevig en kunnen na een tijd overboord worden gegooid.

De theïstische evolutieleer is de leer dat het ontstaan van planten, dieren en mensen op aarde een langdurige door God geleide evolutie is geweest.

Meer weten

Werner Gitt, *Tien gevaren van de theïstische evolutieleer*. Bijbel & Onderwijs, 2015. Pagina's: 11. Deze brochure is een bewerking van hoofdstuk 8 van 's schrijvers boek *Schuf Gott durch Evolution*. De auteur is een Duits informatiekundige.

Werner Gitt, *Schuf Gott durch Evolution?* Bielefeld: Christliche Literatur Verbreitung. Pagina's: 160. Duitstalig. [Download](#) (pdf-formaat) van CLV-server.de.

Voetnoten

[1. ?](#) De Vries is (anno 2011) bijzonder hoogleraar christelijke filosofie aan de Technische Universiteit Delft. Hij is tevens lid van het hoofdbestuur van de [Gereformeerde Bond](#) in de [PKN](#).

[2. ?](#) De citaten stammen uit: [Delftse filosoof De Vries: Theologen, weet wat je zegt rond evolutie](#), Refdag.nl, 8 nov. 2011